

Fra: Jens Mose Nielsen [<mailto:privat@jensmose.dk>]

Sendt: 29. januar 2013 21:06

Til: Benedikte Kiær

Emne: Hindringer i Serviceloven for handicappedes beskæftigelsesmuligheder.

Vedr. Konflikt mellem Serviceloven og Bekendtgørelse/Vejledning omkring invalidebil, der hindrer beskæftigelse af handicappede og i høj grad forhindrer handicappede i at drive selvstændig virksomhed.

Kære Benedikte Kiær

Jeg skriver fordi jeg er blevet opmærksom på en konflikt mellem Servicelovens § 114 stk. 1

”§ 114. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad

*1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil,
2) ...”*

og Bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven § 3 og ikke mindst ”Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv.” afsnit 155. Problemet kan i høj grad medføre forringede beskæftigelsesmuligheder for handicappede stik imod intentionen i Servicelovens § 114.

Problemet:

I bekendtgørelsen og vejledningen udtrykkes det klart, at bevilling af invalidebil i forhold til erhvervsarbejde kun sker i forhold til om den handicappede har brug for bilen til og fra arbejde, men ikke i selve arbejdet, og det mener jeg er i direkte modstrid med intentionen i servicelovens § 114 stk. 1, fordi adgang til effektiv transport indenfor arbejdstiden er et vigtigt kriterium for overhovedet at kunne have et arbejde som handicappet. Herudover kan rådighed over bil være særdeles vigtigt for at den handicappede overhovedet kan komme i betragtning til et job fra starten af.

Hvis en invalidebil skal hjælpe handicappede til at opnå eller fastholde et arbejde, så er det alt for snæver en definition af behovet. Jeg vil give mit eget eksempel for at belyse problematikken, men også efterfølgende nævne andre problematiske situationer.

Konsekvenser ved reglerne:

Mit eget eksempel: Jeg har tidligere fået bevilliget støtte til køb af en invalidebil til brug for transport mellem hjem og arbejde/uddannelse. Efter en periode som ledig og efter et ønske om bedre at kunne tilrettelægge arbejdet i forhold til mine personlige behov, herunder hensyn til handicappet, valgte jeg at prøve at drive selvstændig virksomhed, hvor jeg selv kunne tilrettelægge arbejdet. I dag driver jeg en lille virksomhed som gør mig selvforsørgende, uden dog at have nogen stor indtægt. Jeg vil gerne ansøge en ny bil, fordi den gamle efterhånden er 13 år gammel og meget slidt og ikke kan gå igennem næste syn, men det er ikke muligt, fordi jeg af økonomiske årsager driver min virksomhed fra min egen bopæl. Efter vejledningens tolkning har jeg ingen arbejdsmæssig kørselsbehov, da jeg ikke skal køre til og fra arbejde, fordi mit kørselsbehov i arbejdet ikke kan tages i betragtning. Det groteske er, at hvis jeg flytter min virksomhed væk fra bopælen, kan jeg sandsynligvis opnå at blive berettiget til en ny bevilling, fordi jeg så får et kørselsbehov til og fra arbejde. Dette vil bare betyde øgede omkostninger i virksomheden og dermed et mindre indkomstgrundlag uden at omsætningen vil øges, hvilket vil gøre det vanskeligere

at være selvforsørgende, med en i forvejen begrænset indtægt, der i dag ligger under en førtidspension.

Selvstændig virksomhed er ofte adgangen til arbejdsmarkedet: Det er i denne forbindelse vigtigt at pointere at selvstændig virksomhed ofte er den bedste og mest effektive måde for en handicappet at få adgang til arbejdsmarkedet på. Den handicappede er selv 100% herre over arbejdes tilrettelæggelse og prioriteringer, så der kan tages størst mulig hensyn til handicappets begrænsninger. Her ud over sænker den selvstændige virksomhed markant barrieren for at få opgaver og jobs hos almindelige virksomheder. Da mange virksomheder er tilbageholdende overfor at ansætte en handicappet medarbejder, er de til gengæld langt mere åbne for at købe en handicappets tjenesteydelser som underleverandør på fakturabasis. Det kan f.eks. betyde, at en handicappet, der ikke kan få et lønmodtagerjob kan være selvforsørgende ved f.eks., at drive bogholderiet for 5 små virksomheder eller som IT-konsulent, men det kan også være i form af handelsvirksomhed som f.eks. internethandel via en netbutik. Der findes mange mulige handicapjobs som selvstændige erhvervsdrivende, men hvis virksomheden eksempelvis drives fra bopæl eller nært lokale, som forretningsmæssigt set er rationelt og måske endda et økonomisk krav eller nødvendighed især i opstartsfasen, så spærrer lovgivningen for et nødvendigt hjælpemiddel som en bil, der er nødvendig for at jobbet kan udføres i praksis.

Bil som hjælpemiddel i jobbet: Problemet i reglerne er, at de glemmer at bilen ofte også er et hjælpemiddel i jobbet, der er helt basalt for at den handicappede kan udføre jobbet. Hvis ikke jeg har en specialindrettet bil til rådighed til at transportere mig selv i jobbet, så kan jeg ikke varetage jobbet, selvom jeg ikke arbejder som hverken chauffør eller kørende sælger. I yderste konsekvens betyder det for mig, at jeg må lukke virksomheden og opgive min selvforsørgelse, hvis ikke jeg kan finde en anden arbejdsgiver, hvilket fra starten af reelt var årsag til at jeg startede min egen virksomhed.

I min situation som alene selvstændig erhvervsdrivende, hvilket vil være typisk for de fleste selvstændige handicappede betyder det, at jeg selv skal stå for alle dagligdagens praktiske gøremål og der kan bilen være uundværlig i alt fra at køre til postkassen med breve eller varekørsel til kørsel til et kundemøde eller kundeopgave. En handicappet kan sagtens have behov for en bil uden at jobfunktionen under normale omstændigheder, vil udløse fri bil eller tilsvarende fra arbejdsgivers side. En selvstændig handicappet har i øvrigt langt fra nogen garanti for at have hverken kræfter eller muligheder for at opnå en høj eller normal løn, men er måske godt tilfredst med at have tjent hvad der svarer til en førtidspension selv, og har derfor måske ikke ressourcerne til selv at finansiere en bil på normale vilkår. I denne forbindelse er det vigtigt at huske på at det er vigtigt at bilen generelt er stabil og driftsikker, så jobbets udførsel ikke generes unødvendigt af bilens tekniske nedbrud.

Reglernes nuværende snævre fokus: Den nuværende bekendtgørelse forudsætter tydeligvis at et handicapjob er et lønjob, der foregår på en fast plads på en stol hver dag, og ikke f.eks. en handicappet der driver en virksom som de tidligere nævnte eksempler. Ingen af disse typer handicapvenlige job kan dækkes af de nuværende regler, da det ikke er kørsel specifikt til og fra arbejdsplads.

Adgang til egen specialindrettet bil kan være krav fra arbejdsgiver: Helt generelt finders der mange situationer, hvor den handicappede er afhængig af sin bil i arbejdssammenhæng, og det er ikke ensbetydende med at det er arbejdsgiverens pligt at stille bil til rådighed specielt for den

handicappede ansatte. For mange arbejdsgivere er det et kriterium at medarbejderen har mulighed for at transportere sig selv i sin egen bil - især hvis en specialindrettet bil er nødvendig. Her taler vi ikke om stillinger der decideret handler om kørsel, som f.eks. kørende sælgere, eller taxichauffører, hvor bilen er et væsentligt arbejdsredskab, men derimod øvrige løbende situationer hvor medarbejderen har brug for transport i arbejdstiden. F.eks. kan almindelige medarbejdere køre i firmaets standardbiler hvis de skal et ærinde, hvorimod en medarbejder med særlige behov ville skulle transporteres af enten en kollega eller på anden og som regel dyrere måde (f.eks. Taxi). Det er ikke ualmindeligt at arbejdsgivere har et ønske om at medarbejdere kan benytte egen bil i jobbet, mod betaling af kørselspenge. Hvis kørslen kun omfatter et mindre omfang vil en virksomhed ikke stille en bil til rådighed for medarbejderen, og en handicappet medarbejder med krav om specialindretning af køretøjet vil være afskåret fra jobbet.

Jeg har selv oplevet at min invalidebil og derved muligheden for at kunne transportere mig selv effektivt i arbejdstiden, har været et vigtigt argument, for overhovedet at kunne komme i betragtning til et lønnet job hos en virksomhed.

Bil kan være nødvendigt for overhovedet at komme ind på arbejdsmarkedet ved f.eks. endt uddannelse eller arbejdsløshed: En ledig handicappet uden en bil til rådighed kan i øvrigt have særdeles svært ved overhovedet at komme i betragtning til et job, for ingen arbejdsgiver kan vente 1 år på at en ny medarbejder måske får bevilliget en bil, hvis den er nødvendig.

Konklusion:

Derfor mener jeg at BEK 1123 af 2. dec. 2011 og tilhørende vejledning er helt utilstrækkelig til at opfylde servicelovens intention om at sikre handicappede tilknytning til arbejdsmarkedet.

Bekendtgørelsen skal omskrives, så

- 1) der tages hensyn til små selvstændige, så det samlede kørselsbehov inkl. i arbejdstiden bliver taget i betragtning,
- 2) der tages hensyn til, at den personlige mobilitet er vigtig for mange arbejdsgivere, så krav fra arbejdsgivere om at invalidebil skal stå til rådighed for medarbejderen (mod betaling af kørselspenge fra arbejdsgiveren ved erhvervsmæssigt brug af bilen) fordi virksomhederne ikke kan påtage sig ansvaret for mulighederne for transport af medarbejdere der kræver særlige forhold, når bilen ikke er det primære arbejdsredskab,
- 3) og sidst men ikke mindst skal handicappibilerne anvendes aktivt som mulighed for at arbejdsmarkedspare handicappede overhovedet kan komme i betragtning til job, f.eks. ved at nyuddannede uden bil kan få en bevilling, hvis deres uddannelse og generelle jobmæssige egnethed og aktiv jobsøgning sigter på jobfunktioner, hvor bilrådighed kan være et ansættelseskriterium.

Hvis disse regler forbedres vil det kunne øge beskæftigelsen og selvforsørgelsen blandt handicappede, og det vil være penge, der er godt givet ud for det offentlige, fordi det gør handicappede til selvforsørgende skatteydere i stedet for overførselsindkomstmottagere.

Med venlig hilsen

Jens Mose Nielsen